

Farský infolist

Gréckokatolíckej farnosti

Zbudza - Oreské

- dobrovoľný príspevok -

21. 7. - 3. 8. 2025 /č. 16/

Sv. Panteleimón

veľkomučeník a uzdravovateľ

(27. júl)

Sv. Panteleimón (275 – 305), patrí k tzv. veľkomučeníkom – svedkom Kristovej viery, ktorí podstúpili tie najukrutnejšie muky, ktoré im však zázračne neublížili, až kým sa sami rozhodli a dovolili pokračovať v činnosti, ktorá viedla k ukončeniu ich pozemského života, aby mohli priamo vojsť do nebeského kráľovstva.

Narodil sa v rodine pohana a kresťanky v Nikomédii v Bithýnii (dnešný İzmit v severozapádnom Turecku). Rodičia pomenovali svojho syna Pantaleón, čo znamená „Vo všetkom lev“, lebo sa nádejali, že svojou mocou sa stane podobným levovi. Matka chcela syna vychovať v kresťanskej viere ale zomrela, keď bol ešte malý, takže Pantaleóna vychovával otec – horlivý pohan.

Už ako mládenec mal liečiteľské sklony, pomáhal ľuďom. Jeho otec ho poslal do školy a po skončení študoval medicínu u vychýreného lekára Eufrozína. Čoskoro sa dostal do pozornosti cisára Maximiána (286 – 305), ktorý ho údajne chcel mať za dvorného lekára po skončení štúdií.

O Kristovom učení a zázračných uzdraveniach sa dozvedel z ohlasovania sv. mučeníka kňaza Hermolaosa (26. júl). Raz na ulici uvidel práve zomrelé dieťa a vedľa neho zmiju, ktorá ho uhryzla. Pantaleón sa modlil ku Kristovi za vzkriesenie dieťaťa a urobil sľub, že prijme krst ak jeho prosba bude vypočutá. Dieťa ožilo a had sa rozletel na márne kúsky. Pantaleón prijal krst a nové meno Panteleimón, čo znamená, „všemilostivý“. Podarilo sa mu obrátiť aj svojho otca na kresťanskú vieru. Po smrti svojho otca, Panteleimón zasvätil svoj život pomoci trpiacim, chorým a chudobným. Núdznym rozdal po otcovi zdedený majetok. Bezplatne liečil tých, ktorí k nemu prichádzali, navštevoval väznených a pomáhal núdznym.

Čoskoro sa cisár od iných lekárov, (žiarliacich na Panteleimónove „úspechy“) dozvedel o Panteleimónovom liečení kresťanov uvrhnutých do temnice. Dal si ho predvolať a presviedčal ho, aby obetoval modlám, čo on rázne odmietol a vyznal, že

je kresťanom. Toto vyznanie ho podrobilo krutému mučeniu, počas ktorého, pri vrúcnej modlitbe začul hlas: „*Neboj sa, ja som s tebou!*“. Pán sa mu zjavil v podobe kňaza Hermolaosa a posilňoval ho v utrpení. Najprv ho zavesili na strom a trhali mu telo železnými kliešťami, následne ho pálili sviečkami, ponorili do vriaceho kotla s olovom, či s kameňom na krku hodili do mora. Avšak nič z toho mu neublížilo.

Nakoniec imperátor prikázal hodiť Panteleimóna do arény s divými zvermi, avšak zvieratá sa stali krotkými a lízali Panteleimónovi nohy. Keď to okolostojaci videli, začali kričať na imperátora: „*Veľký je Boh kresťanov! Oslobod' nevinného a spravodlivého mladíka!*“ Cisár celý bez seba od zúrivosti poslal do arény vojakov s rozkazom zabiť tých, čo oslavovali Pána a tiež zvery a mladíkovi sťat' hlavu. Panteleimóna priviedli na miesto popravy a priviazali k olivovníku. Keď sa veľkomučeník začal modliť k Bohu, jeden z vojakov sa rozohnal mečom s úmyslom sťat' mu hlavu, no železo zmäklo ako vosk a tak mu neublížilo. V tej chvíli sa ozval hlas, ktorý mučeníka oslovil po mene a pozval do nebeského kráľovstva. (Podľa legendy sa Pán ešte raz zjavil v hlase, nazvúc mučeníka Panteleimónom, pre jeho veľké milosrdenstvo a súciti.) Aj vojaci počuli hlas, padli pred mučenikom na kolená, prosili o odpustenie a odmietli pokračovať v poprave, avšak Panteleimón sám prikázal vojakom vyplniť cisárov rozkaz, so slovami, že takto s ním nebudú mať účasť v budúcom živote. V momente popravy olivovník rozkvitol a zjavili sa na ňom zrelé plody. Keď mladíkova hlava spadla z pliec, z rany namiesto krvi, vytieklo mlieko a olivový olej. Veľké množstvo zúčastneného ľudu, po všetkom tom, čo videli a počuli, uverili v Krista.

Skutočnú existenciu Panteleimóna dosvedčuje kult z konca štvrtého storočia, o ktorom píše Teodorit Kyrrský. Cisár Justinián I. mu v Konštantínopole vybudoval chrám a zreštauroval monastier svätého Panteleimona v Jordánskej púšti. Na východe je Panteleimón uctievaný ako veľkomučeník a divotvorca a spolu so svätým Hermolaom patrí k svätým nezištníkom, teda svätcom, ktorí poskytovali lekársku starostlivosť bez nároku na odmenu. Na západ a do Afriky sa kult k svätému Panteleimónovi dostal už v polovici 5. storočia. Mimoriadnu obľubu si získal v stredoveku. Vtedy mu v Ríme zasvätili štyri chrámy a bol zaradený medzi štrnástich svätých pomocníkov. Na viacerých miestach, ako Konštantínopol, Bari, Neapol, Ravello, Rím, Benátky, možno nájsť Panteleimónove ampulky, relikviáre s údajnou krvou mučeníka vo forme mlieka.

Oznamy :

- *úmysly na sv. liturgie na II. polrok 2025 môžete prísť zapísať do sakrestie*
Kristus medzi nami !

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 21. 7.	<i>o. Simeon a Ján, prepodobní</i>	
	18:00 ZBP Peter, Oľga (r. Puľakova)	
Ut 22. 7.	<i>sv. Mária Magdaléna, myronosička a apoštolom rovná</i>	
St 23. 7.	<i>sv. Trofim, Teofil a spol., mučeníci</i>	
		18:00 + Mária, Michal (r. Čuhaničova)
Št 24. 7.	<i>sv. Kristína, veľkomučenica</i>	
	18:00 ++ Duše v očistci	
Pi 25. 7.	<i>Zosnutie sv. Anny</i>	
	18:00 ZBP Eva s rodinou (r. Mandžákova)	
So 26. 7.	<i>sv. Hermolaos a spol., hieromučeník</i>	
Ne 27. 7.	<i>7. nedeľa po ZSD (6. hlas) sv. Panteleimón, veľkomučeník a uzdravovateľ / Zbierka - Rádio Lumen, TV Lux /</i>	
	9:30 ZBP Magdaléna s rodinou (r. Mandžákova)	8:00 Za farské spoločenstvo

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 28. 7.	<i>sv. Prochor a spol., apoštoli a diakoni</i>	
	18:00 Na úmysel	17:00 + Ján, Zuzana (r. Petruškova)
Ut 29. 7.	<i>sv. Kallinik, mučeník</i>	
St 30. 7.	<i>sv. Silas, Silván a spol., apoštoli</i>	
		17:15 - spoved' 18:00 + Serafína, Viliam (r. Melkova)
Št 31. 7.	<i>Predsviatok Vynesenia sv. Kríža</i>	
	16:15 - spoved' chorých 17:15 - spoved' 18:00 + Mária, Jozef (r. Olexova)	
Pi 1. 8.	<i>Vynesenie úctyhodných drier životodarného Kríža</i>	
	17:30 - spoved' 18:00 + Pavol <i>/Moleben k Božskému srdcu/</i>	
So 2. 8.	<i>Prenesenie pozostatkov sv. prvomučeníka a archidiakona Štefana</i>	
	18:00 Veľká večiereň Panychída za zosnulých	
Ne 3. 8.	<i>8. nedel'a po ZSD (7. hlas)</i>	
	10:30 Za farské spoločenstvo /myrovanie - sprievod okolo chrámu/	8:00 ZBP Kamil, Kristína, Šimon